

Trh se zemním plynem se mění, dlouhodobé přepravní kontrakty se postupně stanou minulostí

Trh se zemním plynem se pod novými pravidly regulace, které pocházejí zejména z práva Evropské unie, postupně proměňuje. Zatímco dříve sektoru dominovaly dlouhodobé přepravní kontrakty, nyní se díky kapacitním aukcím udělují především kontrakty krátkodobé. Zaběhnutá praxe dlouhodobých přepravních kontraktů v evropském plynárenství v následujících letech postupně vymizí, předpovídá Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) ve svém reportu, který má být publikován na konci tohoto září. Pod vlivem evropské legislativy se stále více přepravních kontraktů uzavírá pouze na roční období nebo několik málo let dopředu.

Již ke konci tohoto roku se objem přepravní kapacity, která je zarezervována prostřednictvím dlouhodobých kontraktů, sníží o pětinu. Do roku 2028 o tři pětiny a po roce 2035 zde nebude téměř žádná přepravní kapacita rezervovaná prostřednictvím těchto kontraktů. Pokud budou mít o kapacitu zájem další účastníci trhu, již si ji budou muset zarezervovat dle pravidel stanovených v kodexu sítě pro mechanismy přidělování kapacity v plynárenských přepravních soustavách (tzv. NC CAM). Ten stanoví pravidla pro přidělování nejvýše ročních kontraktů, které lze rezervovat maximálně na 15 let dopředu (dle konkrétních pravidel aukce). Výhoda pro trh se zemním plynem je zřejmá – mnohem více přepravní kapacity se uvolní, bude dostupná pro jiné účastníky trhu a přidělována na základě transparentních pravidel aukce. Tímto způsobem Evropská unie zamýšlí podpořit efektivitu volné soutěže na trhu s plynem, ze které by v konečném důsledku měli čerpat výhody především koneční spotřebitelé.

V Evropě jsou trendem krátkodobé rezervace

Od doby, kdy byl zaveden kodex NC CAM, jsou trendem krátkodobé rezervace, a to zpravidla maximálně na rok dopředu. Pouze minimum objemu kapacity se rezervuje na delší dobu. Je to dáno tím, že na současném často velice volatilním trhu dávají účastníci přednost krátkodobým kontraktům, aby se vyhnuli závazkům, které by v budoucnu mohli jen obtížně splnit.

Zdroj: Anopress, NEWTON Media, a.s., www.oenergetice.cz, 03.09.2020